

Ruokolahden kunnan arviointikertomus 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	2
2	YHTEENVETO.....	3
3	TALOUSARVIO 2023.....	4
4	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2023.....	5
4.1	HALLINTO.....	5
4.2	ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN.....	6
4.3	MUUT HYVINVOINTIPALVELUT.....	6
4.4	VARHAISKASVATUS.....	8
4.5	PERUSOPETUS.....	9
4.6	TEKNISET PALVELUT.....	9
4.7	KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAPALVELUT.....	9
4.8	KAUKOLÄMPÖLAITOS.....	10
4.9	MAAKAASULAITOS.....	10
4.10	VESIHUOLTOLAITOS.....	10
4.11	KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET.....	10
5	TALOUS.....	11
6	ALLEKIRJOITUKSET.....	13

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ruokolahden kunnanvaltuuston valitsema tarkastuslautakunta on toteuttanut kuntalain 121 §:n mukaista tehtävää.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:
1) Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanvaltuusto on valinnut tarkastuslautakuntaan 20.8.2021 § 53 seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Esko Ijäs (pj.)	Olavi Kiiski
Heli Virtanen	Eini Sulander
Toivo Launiainen	Pekka Kaski
Hanne Rinkinen	Anja Ruotsalainen
Petri Ronkonen	Aila Närvänen

Puheenjohtajaksi valtuusto on valinnut Esko Ijäksen ja varapuheenjohtajaksi Heli Virtasen.

Lautakunnan kokouksissa on toiminut sihteerinä ja avustanut arviointikertomuksen laadinnassa Ulla-Maija Tuomela.

Tarkastuslautakunta on laatinut koko toimikaudekseen arviointisuunnitelman ja vuonna 2023 on laadittu lisäksi vuosittainen työohjelma, jonka mukaan arviointityötä on toteutettu.

Lautakunta on kokoontunut toimikauden aikana 8 kertaa varsinaisiin kokouksiin, joissa on kuultu selvityksiä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tarkastuslautakunta tutustui vuoden 2023 arvioinnin tiimoilta seuraaviin kunnan toimipisteisiin: Vaittilanrannan alueeseen ja rakenteilla olleisiin teknisen varikon sosiaalituloihin.

2 YHTEENVETO

Ruokolahden kunnan vuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Kunnan taloudellinen tulos on ollut vuodelta 2023 negatiivinen johtuen lisäpoistosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteiden esittämistapa on ollut selkeä.

Kunnan toiminnallisten tavoitteiden osalta on tehty toteutumisen arviointi, jossa on käytetty seuraavanlaista arviointikriteeristöä:

	toteutunut
	toteutunut osittain
	ei toteutunut
	ei voida arvioida

Arvioinnin perusteella on voitu todeta kunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutuneen seuraavasti:

Tulosalue					yhteensä tavoitteet	Tot. %	v. 2022
KUNNANHALLITUS	4			1	5	80	100
MUUT HYVINVOINTIPALVELUT	12	1	1	7	21	57	50
VARHAISKASVATUS	1	1		1	3	33	67
PERUSOPETUS	2		1		3	67	33
TEKNISET PALVELUT	4				4	100	75
KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAHUOLTO	2	1			3	67	75
KAUKOLÄMPÖLAITOS	2				2	100	100
MAAKAASULAITOS	1				1	100	100
VESIHUOLTOLAITOS	3				3	100	50
KUNTA YHTEENSÄ	31	3	2	9	45	69	64

Vuoden 2022 toteutumaprosentit on tuotu esille viimeisessä sarakkeessa vertailun vuoksi.

Tuloksellisuuden osalta tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään mittareita palvelujen laadun ja vaikuttavuuden mittaamiseksi.

Erityisesti tavoitteet, jotka eivät ole toteutuneet tai eivät ole arvioitavissa on käytävä läpi ja varmistettava tavoitteiden oikeellisuus.

Tarkastuslautakunta kiittää tulosalueiden viranhaltijoita osallistumisesta arviointiselvitysten valmisteluun ja toteutukseen. Kiitämme myös luottamushenkilöitä, kunnanjohtoa, tilintarkastajia ja henkilöstöä hyvästä yhteistyöstä vuodelta 2023.

3 TALOUSARVIO 2023

Talousarviorakenne

Ruokolahden kunnan talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta. Talousarvion jakautuminen neljään eri osaan todetaan kuntalaissa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava.

Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneiden muutosten takia, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Ruokolahden talousarviossa 2023 toiminnalliset tavoitteet ovat selkeästi havaittavissa ja tavoitteille on määritelty mittarit ja tavoitetasot.

Tavoitteiden esittämistapa on lähes yhtenäinen eri toimialojen kesken.

4 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2023

Seuraavana on käsitelty tulosalueittain talousarvioon sisältyviä toiminnallisia tavoitteita ja näistä annettuja selvityksiä toimintakertomuksessa 2023.

Valtuusto on hyväksynyt 14.12.2021 kuntastrategian vuosille 2021-2025.

KARJALAN KUKOISTAVIN KOTIKUNTA	MARKKINOINTI, MARKKINAMENO JA MENESTYSHENKI	VALINNAN VAPAUTTA VAPAA-AIKAAN
<p>Pidämme huolta luonnosta ja siirrymme rohkeasti kohti uusiutuvaa energiaa.</p> <p>Peruspalvelumme säilyvät laadukkaina ja huomioimme toiminnassamme loma-asukkaat ja matkailijat.</p> <p>Varmistamme, että Ruokolahdelta löytyy omien tarpeiden mukainen koti jokaiselle halukkaalle.</p>	<p>Rakennamme Rasilasta veto-voimaisen ja saavutettavan vierailu- ja viihtymispaikan Saimaalle.</p> <p>Hyödynnämme leijonabrändiä, panostamme tapahtumatarjontaan ja markkinoimme rohkeasti.</p> <p>Edesautamme aktiivisesti ruokolahtelaisten yritysten kasvamista ja kehittymistä.</p>	<p>Panostamme vapaaehtoistoiminnan ja yhteisöllisyyden kehittämiseen ja tukemiseen.</p> <p>Koko Ruokolahti liikkuu.</p> <p>Tuemme monimuotoisen kulttuurielämän kehittymistä.</p>

Talousarviossa 2023 on esitetty kuntastrategian pohjalta vuositavoitteet. Tavoitteille on asetettu mittarit ja vastuutoimielimet ja -viranhaltijat. Strategian toteutumisesta ei ole annettu selvitystä tilinpäätöksessä 2023.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että myös strategisten vuositavoitteiden osalta annetaan selvitys tilinpäätöksessä.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi on tehty seuraavana taulukkomuotoisena.

4.1 HALLINTO

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari/ tavoitetaso	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
ICT palvelutuotannon parantaminen.	Vaihtoehtoisten ratkaisut ICT palvelujen tuottamiseen. Kunnan palvelujen ja prosessien kehittäminen IT:n mahdollisuuksia hyödyntäen.	ICT-tukipalvelujen laadukkuus, saatavuus ja saatavuus. Asukaslähtöisten sähköisten palvelujen käyttöönotto Vuoden 2023 loppuun mennessä selvitystyö valmis.	Selvitystyö tehty ja palveluntarjoajana jatkaa Meita.	Tavoite on toteutunut.
Kunnan viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen.	Viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatiminen.	Suunnitelman valmistuminen Suunnitelma valmis kesään 2023 mennessä.	Suunnitelma valmistui syksyllä 2023	Tavoite on toteutunut.
Laadukkaat työterveyshuollon palvelut.	Työterveyshuollon kilpailuttaminen	Palvelut ovat saatavilla ja lääkärille/hoitajalle pääsee viikossa. Kilpailutus tehty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Kunnanhallitus päätti, että työterveyshuollon palveluja ei kilpailuteta KH 9.5. § 122	Palveluiden kilpailuttamista selvitetiin, mutta päätettiin ettei kilpailutusta tehdä.
Palkkausjärjestelmän ajantasaistaminen	Tehtävänkuvaukset ja tehtävän vaativuuden arvioinnit	Tehtävän kuvaukset ja tehtävän vaativuuden arvioinnit tehty kaikille. Asiakirjat tallennettu henkilöstöhallinnon Teamsiin vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tehtävänkuvaukset tehty ja tallennettu Teamsiin 31.12.2023 mennessä	Tavoite on toteutunut.

4.2 ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Elinkeinoelämän kehittämiselle on asetettu yksi kärkiteeman mukainen toiminnallinen tavoite.

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Ruokolahdella on hyvä yrittää.	Kunta tukee elinkeinopolitiikallaan erityyppisten yritysten sijoittumista alueelleen ja seutukunnalle	Yritystilojen sekä yritystonttien vuokraus ja myynti olemassa oleville ja uusille yrityksille. Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste 100 %.	Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste oli 100%.	Tavoite on toteutunut.

4.3 MUUT HYVINVOINTIPALVELUT

Muut hyvinvointipalvelut sisältävät kansalaisopiston, kirjaston, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Tavoite/tavoitetaso	Mittari	Arviointi	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Kansalaisopisto edistää aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia.	Opiskelijamäärän kehitys. Ruokolahden hyvinvointiohjelman mittaristo.	Oppilasmäärä toimintavuoden aikana. Hyvinvointiohjelma.	Oppilasmäärä kasvoi	Tavoite on toteutunut oppilasmäärän osalta, mutta hyvinvointiohjelman osalta ei ole annettu selvitystä.
Asiakkaiden toiveiden huomiointi kurssitarjottimessa.	Asiakaskyselyt.	Uusien kurssien %- osuus opinto-ohjelmassa	Osuus 13,6 %.	Uusia kursseja on ollut opinto-ohjelmassa, mutta tavoitetasosta ei ole selkeästi päätetty ja arviointi tältä osin on haasteellista.
Nuorison aktiivisuuden lisääminen.	Uusille alle 18-vuotiaille suunnattujen kurssien määrä opinto-ohjelmassa.	Uusista tarjotuista kursseista toteutuu puolet (kyllä/ei).	Ei toteutunut. 7 alle 16-vuotiaille suunnattua kurssia toteutui, ei uusia tarjolla.	Tavoite ei ole toteutunut. Jatkossa olisi myös hyvä tavoitteelle asettaa selkeä taso, jotta arviointi toteutumisesta on mahdollinen.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Kehitetään kirjastopolku varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.	Kirjastopolkua ruvetaan kokeilemaan syksyllä 2023.	Saadut kokemukset ja niiden moniammatillinen arviointi.	Toteutunut. Lasten ja nuorten lainausluvut ovat nousseet.	Kirjaston oman arvion mukaan tavoite toteutunut, tarkastuslautakunnan haasteellista arvioida toteutumista, koska selkeää tavoitetasoa ei ole asetettu.
Toteutetaan vapaa-ajan asukkaille suunnattua markkinointi- ja aktivointikampanjaa.	Näkyvyyttä eri medioissa ja osallistutaan toritapahtumaan.	Toteutetaan viisi aktivointitapahtumaa	Toteutunut Viisi erilaista some-kampanjaa kirjastopalveluista vapaa-ajan asukkaille.	Tavoite on toteutunut.
Kirjaston ja kunnan muiden toimialojen yhteistyön lisääntyminen	Yhteissuunnittelu, toteutunut toiminta	Saadut kokemukset ja niiden moniammatillinen arviointi	Toteutunut Tapahtumat, kuntouttava työtoiminta, tet-harjoittelijat	Tavoite on toteutunut.

Kulttuuripalvelut				
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Ruokolahden hyvin-toimintaohjelman tavoitteet	Mittaristo kulttuurin osalta kalenterivuodelle	Kyllä/ei	Pääsääntöisesti toteutunut. Kulttuuritoimen tila- ja henkilöstöresursseja nostettiin.	Tavoitteen toteutumisen arviointi haasteellista, kun ei ole selkeää tavoitetasoa määritelty.
Kunta järjestää tai osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisten taide- ja kulttuuritapahtumien toteuttamiseen.	Toteutuneet taide- ja kulttuuritapahtumat.	Tapahtumien määrä: tapahtumakalenterissa ja muutoin ilmoitetut ja toteutuneet tapahtumat.	Toteutunut. Monipuolisia tapahtumia ja näyttelyitä järjestettiin läpi vuoden.	Tavoite on toteutunut.
Maakunnallisen kulttuuriyhteistyön lisääminen	EKKU- Etelä-Karjalan kulttuurikunnat -hanke	Tilannekatsaus loppuvuodesta 2023	Maakunnallinen kulttuuritoimijoiden yhteistyö syventynyt. Kunta mukana Etelä-Karjalan Kulttuuri-lehdessä.	Tavoite on toteutunut.
Mahdollistetaan tai edesautetaan kunnan kulttuuritoimijoille sopivien toimitilojen löytymistä.	Kunnan kulttuurille soveltuvat tilat on kartoitettu.	Kyllä/ei	Kyllä. Kulttuuritoimijoille on etsitty toimitiloja tarvittaessa yhdessä kunnan kanssa.	Selvityksen mukaan tavoite on toteutunut. Tavoitteen kannalta olisi ollut hyvä saada myös tietoa onko tiloja löytynyt vaiko ei.

Liikuntapalvelut				
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Kunnan liikuntapalveluiden, yhdistysten ja järjestöjen yhteistyön monipuolistaminen ja tiivistäminen.	Yhteisten tilaisuuksien järjestäminen (minimi kaksi yhdistystä/järjestöä + liikuntatoimi).	Tilaisuuksien määrä. Tavoitteena toteutuneet tilaisuudet kerran kuukaudessa.	Toteutui. Järjestettiin tapaaminen kaksikertaa vuodessa, kesällä ja syksyllä	Tavoite on toteutunut.
Kesäajan liikuntaryhmien järjestäminen monipuolisesti ja matalalla kynnyksellä	Liikuntaryhmien toteutunut määrä ja ryhmien osallistujamäärät	Palautekysely asiakkaille kesän lopussa.	Toteutui Asiakkailta kerättiin palaute ryhmien päättymisen jälkeen. Ryhmille toivottiin jatkoa ja ryhmien määrän lisäämistä.	Tavoite on toteutunut.
Liikunta- ja elintapaneuvonnan tiedottamisen parantaminen ja asiakasmäärien kasvattaminen	Asiakkaiden määrä.	Henkilökohtainen palaute asiakkailta liikunta- ja elintapaneuvonnan prosessien toimivuudesta.	Toteutui. Liikuntaneuvonnan prosessia yksinkertaistettiin ja mainontaa tehostettiin jonka myötä asiakasmäärät ovat nousseet.	Tavoite on toteutunut.

Nuorisopalvelut				
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Nuorisotila	Uusien toimintojen käynnistäminen ja vakiinnuttaminen	Kävijämäärät, iltakohtainen keskiarvo (kompassi) ja nuorten palaute	Ei täysin toteutunut. (Kompassi-järjestelmän käytöstä luovuttiin).	Selvityksen mukaan tavoite ei täysin toteutunut. Kävijämäärien osalta olisi hyvä asettaa selkeä tavoite ja antaa myös näistä toteutumatieta. Arviointia ei pysty annettujen tietojen perusteella tekemään.
Koulu-yhteistyö ja -koulunuorisotyö	Koulu-yhteistyön kehittäminen . Pienryhmät ja nuorten kohtaaminen kouluaikana	Ryhmien määrä, tapaamiskerrat Kohdattujen nuorten määrä (kompassi)	Ei täysin toteutunut.	Selvityksen mukaan tavoite ei ole täysin toteutunut. Todetaan samat ongelmat arvioinnissa kuin yllä olevan tavoitteen osalta.
Erasmus + Nuorisovaihto	Uuden vaihdon toteutus. Toiminnan tutuksi tuominen	Toteutuiko osallistujamäärä	Toteutui. Erasmus+ -nuorisovaihdot sekä Espanjassa että Suomessa	Tavoite on toteutunut.
Lasten monitoimileiri "Leijona-leiri"	Vakiinnutetaan kesäleiri osaksi toimintaa	Vähintään 20 leiriläistä	Toteutui.	Tavoite on toteutunut.

Ruoka- ja puhtauspalvelut				
Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti, mutta kuitenkin laadukkaasti	TA:n mukainen toiminta kaikin puolin.	TA:ssa pysyminen, alittaminen.	Toteutunut. Kustannuksien karsiminen, toiminnan tehostaminen erilaisin toimenpitein.	Ruokapalvelujen talousarviossa pysymisestä ei ole annettu tietoa tilinpäätöksessä. Muut hyvinvointipalvelut on kokonaisuudessaan raportoitu.
Ruokapalvelun asiakastytyväisyyskysely koulun oppilaille ja henkilöstölle.	Kysely toteutettu keväällä 2023. Tavoitetaso 3.	Kyselyn tulokset: vastauksia 137 kpl. Keskiarvo 3,2. (vuonna 2022 ka. 3,2). Asteikko 1-4.	Toteutunut. Eniten kokonaisarvosanaa laski ruokailutilanteen rauhattomuus. Paras arvosana ruoan maukkaudesta	Tavoite on toteutunut.
Kouluruokailun hävikin vähentäminen. Päiväkotiruokailun hävikin vähentäminen.	Lautas- ja linjastohävikin ja punnitseminen päivittäin.	Hävikkiruoka punnitaan ja kirjataan päivittäin Biovaaka-ohjelmaan. Ohjelma laskee mm. hävikin määrän per ruokailija.	Jatkuva prosessi. Hävikkien määrän vähentäminen erilaisin toimenpitein. Hävikkiä saatu vähennettyä esim. annoskokoja tarkastelemalla ja ruokalista muutoksilla. Päiväkodilla hävikin määrä on aina suurempaa kuin muussa ruokailussa monella tapaa.	Tavoite on toteutunut.
Henkilökunta, sekä vakituinen että sijaiset	Henkilökunnan pysyvyys ja mahdollisesti uudet rekrytoinnit	Henkilökunnan pysyvyyskunnan palveluksessa, kehityskeskustelut, koulutukset, henkilökunnan hyvinvointi.	Lähes jatkuva prosessi. Rekrytointi haasteellista kautta koko alan ja Suomen, osajia ei ole eikä myöskään valmistu, ei ruoka- eikä puhtauspalvelualalle.	Selvityksestä ei täysin selviä onko tavoite toteutunut vaiko ei.

4.4 VARHAISKASVATUS

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Varhaiskasvatuksen laadun parantaminen.	Arvioinnin toteuttaminen vuosikellon mukaisesti, tavoitteiden asettaminen arvioinnin perusteella.	Toteutuminen	Arvioinnin vuosikellon toteutuminen/ asiat kirjattu Daisy-toiminnanohjauksjärjestelmään: - ryhmävasu laadittu 100 % - palautteet perheiltä ryhmissä 2krt/v 100 % - ryhmävasun arviointi 100 % - lapsiryhmän kanssa tehty arviointi 2krt/v 100 % - kehityskeskustelut pidetty 100 %	Tavoitteen toteutumisen aste ei suoraan selviä.
Henkilöstön hyvinvointi	Sairauspoissaolot < 2022 Kelpoinen henkilöstö	Työterveystilasto Varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien toimet täytetty kelpoisilla henkilöillä.	Ei toteutunut - 2022: 670 pv - 2023: 965 pv 31.12.2023 kaikki toimet täytetty kelpoisilla henkilöillä	Tavoite toteutunut osittain.
Perheiden osallisuuden lisääminen.	Perheiden palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, järjestetään perheiden yhteisiä tapahtumia.	Asiakaspalautekysely tehty 1krt/vuosi. Perheille järjestetään tapahtumat 3 krt/vuosi.	Toteutui - kevätkuulat tiimeittäin - syksyn vanhempainilta - joulupolku	Tavoite on toteutunut.

4.5 PERUSOPETUS

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
1. Oppilaiden hyvinvointi ja turvallisuus: terveellisyys ja turvallisuuden tarkastukset 3 v. välein 2. Koulupoissaolot: poissaolojen dokumentointi ja seuranta 3. Pitkien välituntien mahdollistaminen ja ohjatun toiminnan järjestäminen 4. Kouluruokasuositusten noudattaminen	Parempi kuin valtakunnallinen ja maakunnallinen vertailuarvo Kohdat 1-4 = HYTE-kriteerit, joiden tavoitteiden täyttyminen mahdollistaa valtiosuuden lisäosan	THL Kouluterveys-kysely OPH hyvinvointimittari Kouluruokasuositukseksi KiVa koulu kyselyt Etelä-Karjalan poissaoloihin puuttumisen mallin mukainen poissaolojen seuranta Harrastamisen Ruokolahden malli - hankkeen mukainen toiminta.	Toteutui: Terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastus pidetty Koulupoissaolot dokumentoitu ja niitä seurattu. Pitkät välitunnit oli kaikilla vuosiluokilla THL kouluterveyskyselyn tulosten perusteella ruokolahtelaiset lapset ja nuoret voivat valtakunnallisia tuloksia paremmin. THL kouluterveyskyselyn tulosten perusteella Ruokolahden kouluruoka Suomen on parasta.	Tavoitteet ovat toteutuneet.
Henkilöstön hyvinvointi.	Sairauslomat <2022	Hyvinvointikysely, työterveystilastot.	Ei toteutunut: henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kasvoi vuonna 2023.	Tavoite ei toteutunut.
Jatko-opiskelupaikka. Oppivelvollisuuden laajeneminen	100% Alle 1 % keskeyttää jatko-opinnot	Yhteishaun tulokset. Oppivelvollisuuden seuranta Valpas-palvelu	Toteutui: kaikki saivat keväällä 2023 jatko-opintopaikan eikä kukaan ollut keskeyttänyt vuoden 2023 loppuun mennessä	Tavoite on toteutunut.

4.6 TEKNISET PALVELUT

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen valmistelu.	Rakennusjärjestyksen päivitys.	Toteutuminen.	Toteutunut. Lain uudistus valtiosalolla on venynyt. Rakennusjärjestyksen päivityksen valmistelutyötä on valmisteltu	Tavoite on toteutunut.
Lupahakemusprosessin päivitys lakiuudistuksen mukaisesti	Käyttöönotto 2024 vuoden alusta.	Toteutuminen.	Toteutunut. Lain uudistus valtiosalolla venynyt. Valmistelutyötä tehty.	Tavoite on toteutunut.
Kunnallisten palvelujen maksut ovat palveluja vastaavat	Taksojen tarkistukset	Taksat ajan tasalla.	Toteutunut. Vesitaksa päivitetty toimintavuonna 2023. Tulo näkyy viiveellä.	Tavoite on toteutunut.
Pappilanlahden tonttien kaavan uusinta.	Kaava uusittu.	Toteutuu.	Toteutunut. Kaavan hyväksymisvaihe saavutettiin toimintavuoden joulukuussa valtuuston käsittelyyn	Tavoite on toteutunut.

4.7 KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTAPALVELUT

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Katu- ja kiinteistövalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen	Valaistusta muutetaan vaiheittain LED-valaistukseksi. Katuvalaistusohjauksen päivittäminen.	Toteutuminen	Toteutunut. Katuvalaistuksen ohjausjärjestelmä uusittiin. Pappilanpellon ja Veikkojenpolun alueiden katuvalot saneerattiin LED-valaistukseksi. Lisäksi hankittiin aurinkosähkövoimalat keskusvarastolle ja koululle.	Tavoite on toteutunut.
Kunnan palvelut sijoittuvat tarkoituksenmukaisiin tiloihin	Kiinteistöstrategia päivitetään.	Valmistuminen.	Toteutunut osittain. Kiinteistöstrategian päivityksen selvitys aloitettiin. Siirtyy vuodelle 2024 kunnan palvelurakentee muutosten mm. hyvinvointialueiden tarvitsemien rakennusten selvitystyön johdosta.	Osittain toteutunut.
Korjausvelka ei kasva	Huonokuntoisimpia katuosuuksia korjataan, yksi alue.	Toteutuminen.	Toteutunut. Vennonmäen alueen kevyenliikenteenväylä saneerattiin. Lisäksi Asutustien rakenteet uusittiin.	Tavoite on toteutunut.

4.8 KAUKOLÄMPÖLAITOS

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Kaukolämmön piirissä oleville asukkaille turvataan lämpöpalvelut.	Häiriötunteja 5 h/a	Häiriötunteja 5 h/a	Toteutunut, häiriöt 0 h/a	Tavoite on toteutunut.
Peltilaitoksen käyttöönotto	Kaukolämpöä tuotetaan uudella peltilaitoksella.	Tuotantokäyttöönotto toteutuu	Toteutunut. Tuotantokäyttöönotto toteutunut tammikuussa 2023 ja vastaanotto 2.2.2023.	Tavoite toteutunut.

4.9 MAAKAASULAITOS

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Maakaasuriippuvuudesta eroon pääsy.	Maakaasun käytön vähentäminen.	Maakaasun kulutuksen vähentyminen 50%.	Toteutui. Maakaasun kulutus vähentyi 67%	Tavoitteet ovat toteutuneet.

4.10 VESIHUOLTOLAITOS

Sitova tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Raportoitu tulos 2023	Tarkastuslautakunnan arvio
Vaittilan alueen vesihuoltoverkoston saneeraus.	Viemäriverkoston saneeraus sujuttamalla	50% betoniviemäriverkostosta saneerattu	Toteutunut.	Tavoite on toteutunut.
Vesitaksat kattavat ylläpito- ja pääomamenot.	Ei alijäämää. Tarkistus vesiosuuskuntien liittymisen myötä.	Taksan tarkistus.	Toteutunut. Vesitaksvoja tarkistettiin 1.7.2023 ja 1.1.2024 alkaen. Vaikutus tulokseen tulee viiveellä.	Tavoite on toteutunut.
Alkalointilaitoksen toiminta vakiintuu.	Häiriötön tuotanto.	Ei toimintahäiriöitä	Toteutunut	Tavoite on toteutunut.

4.11 KONSERNIYHTIÖIDEN TAVOITTEET

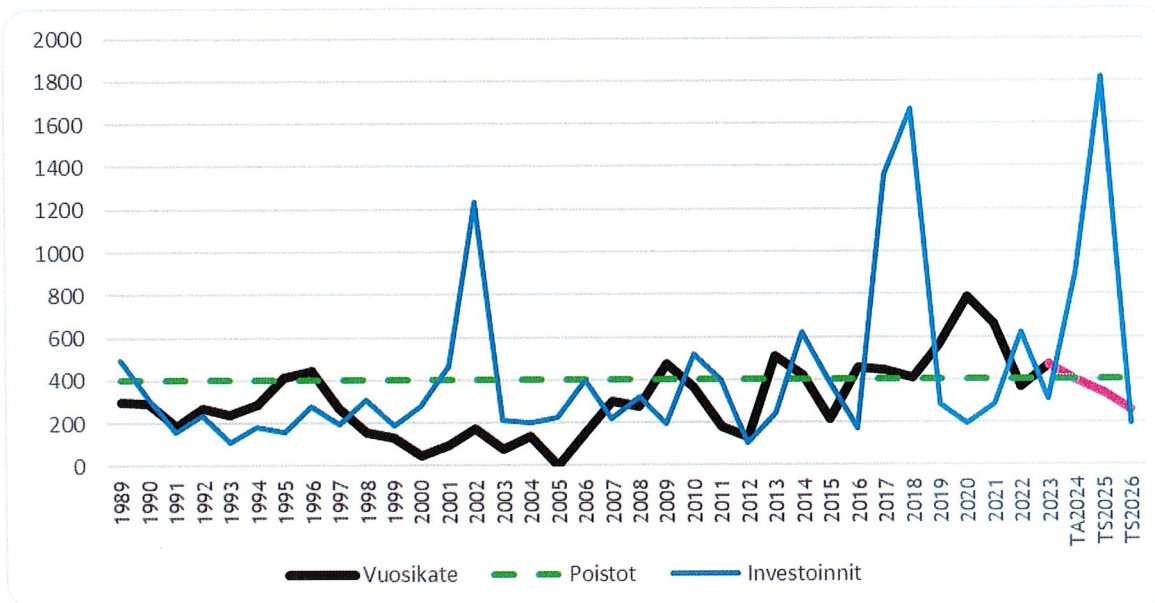
Talousarviossa 2023 on asetettu tavoitteita Ruokolahden Vuokratalot Oy:lle.

Toimintakertomuksessa annetun selvityksen mukaan yhtiön tavoitteet ovat toteutuneet lukuun ottamatta maakaasulämmityksen korvaamista elokuun alkuun mennessä.

5 TALOUS

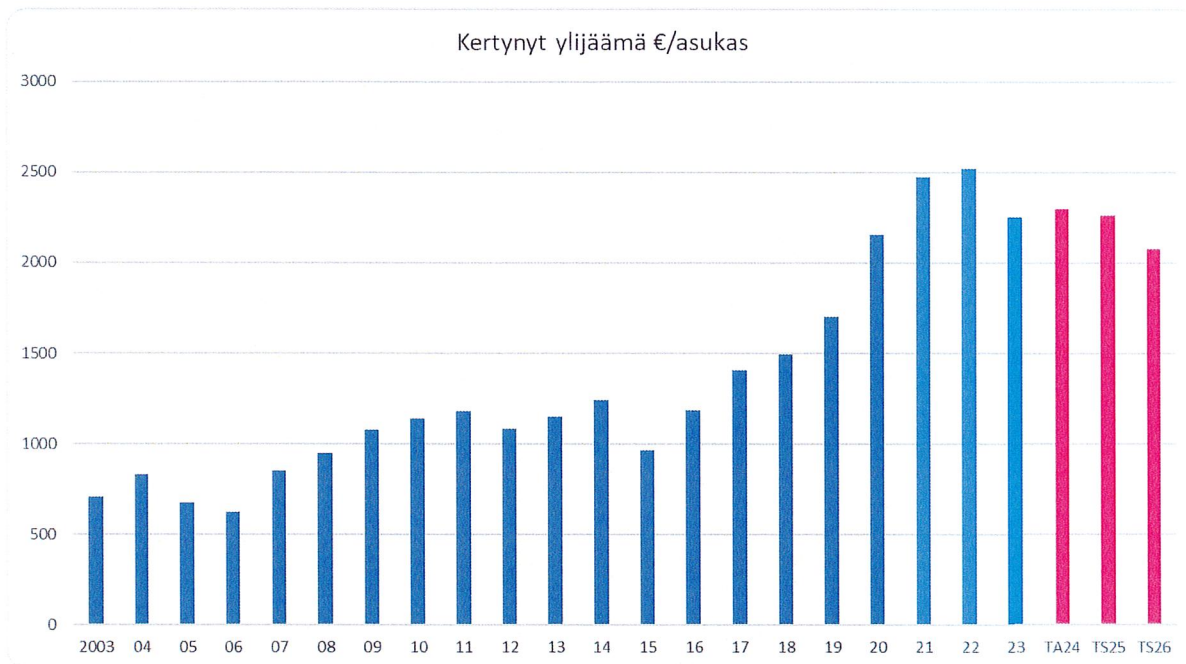
Kunnan 2023 tilinpäätös oli vuosikatteen osalta hyvä ja vuosikatteella olisi pystytty kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Vuodelle 2023 kirjattiin lisäpoistoa koulun investointiavustuksen kirjausmenettelyiden johdosta ja tämän jälkeen tilikaudelta kertyi alijäämää. Kirkonkylän vanhan ja puretun koulun perusparantamiseen oli saatu aikoinaan valtionosuutta ja vuonna 2023 saatiin asiasta viimein päätös, jonka mukaan valtionosuus kohdistettiin uuden koulun hankintamenon vähennykseksi. Vaikka vanha koulu oli jo alaskirjattu aikaisemmin, oli valtionosuudella katettu hankintameno edelleen taseessa ja aiheutti nyt kirjanpidollisen suurehkon alaskirjauksen. Toimintakate toteutui reilusti talousarviota parempana (2,7 M€). Tilikaudelta kertyi alijäämää 1,5 M€.

Kunnan vuosikatteen kehitystä vuodesta 1989 on kuvattu seuraavassa kuvassa. Lisäksi kuvaan on huomioitu valtuuston vahvistaman talousarvion 2024-2026 arviot vuosikatteesta. Vuosikatetta kuvaa musta viiva ja, poistojen osuutta vihreä katkoviiva ja investointeja sininen viiva. Punaisella vuosikatteen osalta on esitetty taloussuunnitelmavuodet.

Tasapainoisessa taloudessa vuosikate riittää poistojen kattamiseen. Rahoitustarpeeseen vaikuttaa lisäksi investointien määrä ja mikäli vuosikate ei kata investointeja, syntyy pääsääntöisesti tarve lainarahoitukseen. Kuvassa erityisen selvästi erottuvat 2000-luvun alun koivukeskus-investointi sekä Kirkonkylän kouluinvestointi 2016-2018. Vuosille 2024 ja 2025 on suunniteltu merkittävän suuria investointeja.

Kunnan kertynyt ylijäämä taseessa on ollut 31.12.2023 yhteensä 10,7 M€. Kertynyt ylijäämä asukasta kohden on kertynyt seuraavasti:

Taloussuunnittelukaudella on arvioitu kertyneen ylijäämän nousevan vuoden 2023 tasosta. Alijäämää on arvioitu syntyvän vuosina 2024-2026 yhteensä 0,8 M€. Tarkastuslautakunta toteaa kunnan talouden olevan tällä hetkellä hyvällä tasolla. Kunnan lainakannan on arvioitu kasvavan taloussuunnitelmakaudella yhteensä 4,9 M€. Kunnan lainakanta ja sen kasvu tuo epävarmuustekijöitä korkoriskin osalta. Kunnan rakennuskanta ja sen jatkokäyttö aiheuttaa edelleen mahdollisia riskitekijöitä talouden osalta.

6 ALLEKIRJOITUKSET

Ruokolahdella 29. huhtikuuta 2024

Esko Ijäs
puheenjohtaja

Toivo Launiainen
jäsen

Aila Närvänen
varajäsen

Heli Virtanen
varapuheenjohtaja

Hanne Rinkinen
jäsen